

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deložniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 3 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Državni zbor.

V seji 6. aprila 1897 so našeli poslanci različnih strank, med njimi tudi slovenski, ministerstvu najvažnejše pritožbe kmetskega stanu. Ta vloga se glasi v poglavitnih točkah tako-le: »Največi del avstrijskega prebivalstva živi ob poljedelstvu, usoda prebivalstva je tesno združena z usodo zemlje. Poprej se je od zemljišča dobival dobiček, toda dolgo vrsto let sem je poljedelstvo zapuščeno. Cena je poljedelskim pridelkom padla tako, kakor nam tega ne pripoveduje zgodovina narodnega gospodarstva; cena žita je nižja, kakor so stroški za pridelovanje.

Žito in moka se ne izvažata (iz Avstrije) več, kakor poprej in je leta 1894 padla izvožnja za 3,486.070 gld; nasproti pa se povzdignila izvožnja ogerske moke od 384.481 na 1,684.015 metercentov.

Leta 1889 je znašala izvožnja žita na Nemško 26 odstotkov; l. 1895 je padla na 12 procentov. Izvožnja živine je padla za 6,895.349 gold., izvožnja živine iz Ogerske v Avstrijo pa znaša že 1,041.344 komadov v vrednosti 86½ milijonov gld.

Popolnoma vničeno je pridelovanje lanú, ob katerem so živeli prebivalci po hribovskih krajih, in mlinarstvo. V Avstriji so med vsemi državami Evrope najvišji direktni davki, posebno zemljiški in hišni davki. Bremana za armado rastejo od leta do leta in stroški za prepisila so tako visoki, kakor še nikdar. Kmeti dobivajo še vedno silno težko kredit (posojilo) in obrestna mera je v primeri z doneski zemljišč neprimerno visoka.

Kmetski stan se je zadolžil, da je že strašno. Od leta 1868 do 1892 se je v zemljiških bukvah vknjižilo novih dolgov za 2.021,688.537 gold. (torej čez 2000 milijonov gold.) Po eksekutivni dražbi se je prodalo v letih od 1868 do 1892 220.000 kmetij. Poljedelskih delavcev primanjkuje in plačila kmetskih poslov so tako visoka, da se pod neko zemljišča več obdelovati ne morejo. Vključ 4. deželno-grambovske postave iz leta 1893 se kličejo rezervisti in deželni grambovci k letnim orožnim vajam večidel ob času poljedelskih del, posebno ob času žetve; s tem se odtegnejo gospodarstvu najboljše moči.

Če se prigodi kakšna vremenska nesreča, mora kmet hoditi od Poncija do Pilata, mora čakati dostikrat cele mesece, preden dobi kakšno odškodnino; včas ne dobi tudi nobene, ali pa se mu odpiše kaj malega davkov. Od strani kmetskega stanu se je dostikrat že izrekla želja, naj se ustanovi v vsakem okraji komisija, katera bi samostalno predlagala vsako leto, koliko davka naj se odpiše.

Vlada ne skrbi za to, da bi se domači pridelki izvažali, kakor bi to bilo treba. Vožnina na železnicah za prevažanje blaga, živine itd. je neprimerno previ-

soka; le samo za uvažanje ptujega žita in ptuje živine so polajšanja. Za živinorejo kakor za zboljšanje zemljišč se do zdaj še ni nič storilo. Tudi razkosovalci zemljišč škodujejo kmetskemu stanu, mu odtegnejo zemljo ter ga poženejo na ptuje.

Gledé vsega tega vprašajo podpisani c. kr. skupno vlado: »1. Ali je njej znan žalostni stan poljedelstva? 2. Ali ima voljo, poizvedovati in potrebno vkreniti, da poljedelstvo popolnoma ne propade?« Bomo videli, kaj bo vlada na to storila.

Dr. Pommer, Girstmaier, Dobernig, Dr. Wolfhardt, itd. so povprašali v isti seji naučnega ministerstva, s kakšno pravico še obstoji celjska nemško-slovenska gimnazija, ker njej je zadnji državni zbor odrekel podporo? Zanašamo se, da sedajšnja večina državnega zbora bo storila vse potrebno, da se obstanek celjske slovensko-nemške gimnazije zagotovi za vselej.

Rusin Barvinski in tovarši povprašujejo, zakaj je vlada ob zadnjih državnoborskih volitvah v Galiciji zaprla mnogo grškokatoliških duhovnikov, da so potem župnije ostale dalje časa brez dušnih pastirjev?

Poslanec Ghon in tovarši so vprašali vlado, zakaj trpi, da je bavarska vlada zaukazala, da se mora vsa živina, ki se pripelja iz Avstrije na Bavarsko, v 3 dneih zaklati, ko dojde na Monakovski kolodvor? S tem se bo izvoz avstrijske živine na Nemško še bolj obtežil, kakor dozdaj. Dr. Scheicher in tovarši se pritožujejo nad tem, da se po nekaterih okrajih Niževavstrijskega kaznujejo osebe, ki so ob času zadnjih državnoborskih volitev raznašale volilne oklice, po 15 gld. in vprašajo, ali bo vlada odpravila dotični § 23 tiskovnega zakona?

Iro in tovarši vprašajo ministra za deželno grambo, ali je res, da se bo celjski peški regiment z 900 moži odposlal na Kreto? — Dr. Bulat in tovarši zahtevajo, naj se kmalu izdelajo nekatere železnice v Dalmaciji, ter se naj oskrbi železnična zveza Dalmacije z Avstrijo. — Posl. Wolf se pritožuje nad razžaljivim obnašanjem 3 oficirskih namestnikov v Mariboru proti mirnim civilistom ter zahteva preiskavo in ostro kaznovanje. — Dr. Weiskirchner želi, naj se ne dovoli »hausiranje«, prodajanje po hišah po dunajskem mestu. — Resel in tovarši se pritožujejo proti temu, da niževavstrijska vlada ne dovoli društvu »Jason«, da bi smelo rabiti pri svojih shodih češki jezik. — Anton Steiner vpraša ministra za poljedelstvo, ali vé, da preti nekaterim okrajem na Češkem nadležnost po miših in kaj hoče storiti nasproti tej nadlogi?

Malfati in tovarši se pritožujejo zavoljo krivic, katere morajo Italijani trpeti od — Slovencev! Oj, oj?

Grof Stolberg se pritožuje, da je v Brnu mestni podžupan pri zadnjih državnih volitvah očitno agitiral za socijalnega demokrata.

Evgen Abrahamovič pripoveduje o ropanju, ki se godi v Chodorowu na Gališkem; kaj bo vlada storila, da se temu pride v okom? — V seji 7. aprila se je stavilo več predlogov in vprašanj na vlado, tako n. pr. je nasvetoval dr. Russ, naj se sklene postava, da preneha kolek za časnike, ki izhajajo le po trikrat na teden s 1. julijem 1897 za vse druge časnike pa s 1. januarjem 1898.

Lorber in tovariši — med njimi tudi Slovenci dr. Gregorec, Berks, Robič in Žičkar želijo, naj prevzame država v svojo upravo cesto na Gornjem Štajarskem iz Eisenerza v Steyer.

Dr. Pressler in tovariši se pritožujejo proti samovoljnemu okdačevanju obrtnikov, kakor se je to zgodilo v Gmundem, kjer je neka obrtnica l. 1894 plačala 30 gld. dohodninskega davka. Za l. 1896 se ga je pa njej naložilo 600 gld.

Poslanec Biankini s tovariši razlaga v svoji interpelaciji krivice, ki se godijo dalmatinskim Hrvatom, ki morajo hoditi po neki hercegovinski cesti (skozi 15 minut), ker se njim od 15. februarja t. l. ne dovoli več tamkaj prenašati soli in tobaka. Kaj bo vlada vkrenila, da se temu konec stori?

V seji 9. aprila so interpelirali Špinčič, dr. Laginja in 27 tovarišev skupno vlado zavoljo napadov, katere so delali Italijani na Slovane v Istri, kjer jih je več ranjenih. Ali hoče vlada vse preiskati in krivce kaznovati?

Cerkvene zadeve.

Aleluja!

Poprej, kakor navadno, vzbudila se je letos pri nas vesela vigred. Že zelenijo gore, že cvete sadonosno drevje, v vinogradih že najdeš mesto spečega očesa na trti up vzbujajoči grozd. Livade nenavadno lepo zelene, žita vže zrasla, dajo upanje našemu ratarju na dobro letino.

Kakor v naravi, tako se je tudi v političnem življenju pričela baš to leto nova vigred. Bode pa li sledilo tej politični vigredi tudi lepo poletje in bogata jesen, kdo zamore to prerokovati? Kar zadeva nas Slovence, imamo pač popolno pravico, da smemo zahtevati, naj se začne tudi za nas vesela vigred, vesela aleluja. Za Slovence je trajalo to nepovoljno zimsko spanje že itak predolgo. Sto in stokrat obhajala je narava svoje vstajenje, obhajal je kristjan veselo alelujo, a ubogi Slovenci spali smo primorani, poviti s kruto silo v zibelj, kojo so skovali naši nasprotniki, trdo rimsko spanje. Ako smo se od časa do časa vzbudili in zahtevali od Boga in narode nam odločene pravice, koj smo bili kot malo dete zopet potlačeni v kruto zibelj nepovoljnega spanja.

A kakor rase malo dete v zibelki, tako rastemo tudi mi Slovenci. Z močno roko raztrgali smo vezi, koje so nas vezale na tla, vrgli smo od sebe težko odejo, kojo nam je skrpala tuja sovražna vam pestrva, in ostali smo mladenško čili na duši in telesu. A zdaj, ko smo ustali, pa zahtevamo glasno naše pravice, kot čvrsti in čili otrok naše matere Avstrije.

Bodemo pa Slovenci svoje pravice kot zvesti sinovi Avstrije tudi dosegli? Gotovo pride, in je vže tukaj tudi za nas vesela vigred, vesela aleluja, kajti naš stari Bog še živi! Toda kot mladenški naš rod slovenski ne sme mirovati, mora delati, zahtevati in trdno tirjati mora svoje pravice, in gotovo bode iste tudi dobil.

Nad milijon broji hrabra Avstrijska armada svojih vojakov, a v vrstah, kar jih naša hrabra armada zmore,

hrabri in nad vse čili so sinovi slovenske matere, so naši vrli slovenski fantje. V dokaz tega je odpošiljatev naših mladenčev na otok Kreto. Ako pa smo, in moramo biti prvi mi Slovenci, kedar je potreba braniti in zastopati čast mogočne Avstrije, gotovo ne smemo biti, in nečemo biti zadnji hlapci v naši mili domovini.

Da pa nas bodejo naši sosedje hoté ali nehoté spoštovali kot njim enake, potreba nam je v prvi vrsti, da se spoštujemo sami. Sami pa se bodemo spoštovali takrat, ko pridemo do spoznanja, da je nespodobno in za slovenski narod pogubonosno, če se med seboj, kot brati po krvi in veri in narodnosti, le sami, v obraz bijemo in grdimo. Oj ti blažena aleluja! Ti vesela oznanjevalka, da je bil naš izveličar Jezus Kristus daroval samega sebe na lesu križa za svoje sovražnike in nas vse ljudi: o pridi tudi k nam Slovincem in prinesi nam zeleno vejico miru in bratovske ljubezni!

Ne v sovraštvu med seboj, ne v prepiru obhajati hočemo to leto Slovenci veselo alelujo. Dajmo si svoje bratovske roke v trdno zvezo in storimo obljubo, da hočemo z zjedinjenimi močmi, skupno delati na to, da bodemo spoštovali samega sebe, in potem nas bodo in nas morejo spoštovati tudi naši sovražniki, in potem pride in mora priti tudi za nas vesela zveličavna aleluja!

Da pa bode vesela aleluja zares vesela za vse sloje slovenskega naroda, delajmo potem, ko smo popustili ostudni in zaničevalni bratomorni prepir, in smo se zjedinili, da podpiramo le naše slovenske trgovce in obrtnike, da pomoremo stebru našega čilega in neopkvarjenega naroda, našemu oratarju, našemu vrlému kmetu do boljšega blagostanja. Zato pa nam je potreba složnosti in zopet složnosti! Osnovati moramo kmečko zavezo, kmečko društvo, in z zjedinjenimi močmi zahtevati od dežel in države, da postavnim potom uravna in reši propada našega vrlega kmeta. Znižati se mora zemljišni davek, odpraviti pristojbine o prepisu zemljišč, uravnati kredit na zemljišča, zabraniti previsoka ocenitev in razkosanje zemljišč. Znižati se morajo vožne cene za poljske pridelke na železnih, zabraniti skoz primerno colnino uvoz tujega poljskega pridelka v naše kraje, olajšati kupčija s producenti in kosumenti, zabraniti napravljane umetnega in ponarejenega vina, vpeljati zadrage za mlekarstvo in sirarstvo itd.

Dragi Slovenci! To naj bode naše delo, ta naj bode naša vigred, naša vesela aleluja. Pustimo vse pogubonosne domače prepire, kateri niso še nikdar narodu nič hasnili, veliko pa vže škodovali. Pomagajmo si sami in na druge se ne zanašajmo! Ako hočemo biti dosledni in ostrojni, ako si podomo vsi kot bratje roke k skupnemu delu, ako ljubimo eden drugega, kakor je ljubil vse ljudi naš odrešenik Jezus Kristus, potem bode gotovo tudi za nas napočila vesela vigred in srečno aleluja v blagor milega in ljubljene naroda slovenskega. In v to pomozi Bog in pa naša nesebično trdna volja.

Mili darovi za družbo vednega češčenja:

Reihenburger 21 gold. 45 kr., Rožer M. in E. 2 gold., Dramlje 6 gld., Nazarje 5 gld. 51 kr., Solčava 5 gld., Velika Nedelja 45 kr., Sv. Venčeselj 10 gld., Spodnja Polskava 5 gld. 50 kr.

Gospodarske stvari.

Kako streči kravam, kadar povržejo?

Velike važnosti je postrežba, kadar krave imajo se steliti. Če se to zgodi po sreči, ima kmet lep dohodek, nasprotno pa lahko veliko škodo pri hiši. Ko-

likrat se namreč zgodi nesreča, da s teletom vred pogine še krava, kar gotovo ni mala škoda. To pa je navadno največ odvisno od kakovosti postrežbe pri takej živini. V naslednjem ne mislim povedati mnogo novega, le nekaj napak mi je omeniti, vsled katerih krave dostikrat povržejo, ali pa še same zraven končajo.

Na kmetih je navada, da se zapomni obrok, kadar je bila krava pri biku. Kadar se bliža čas iztelitve, pa se jame kravi dajati navaden »priboljšek« v krmi, kar se navadno imenuje »kuha«. V ta namen se kuhajo olupki, repa, grahovo stročje, medlo zrnje ali kaj enacega, včasih se primeša še v škač dobre rezanice, da se popari. To se daje z namenom, da krava bolj »priredi«. V drugem bi temu ne bilo toliko ugovarjati, ali nevarnost je, da tele v kravi preveč ne zraste, da se ga potem krava ne more znebiti. To se je že večkrat primerilo, zlasti pri junicah, katere na prvo telijo. Bolje toraj je, kravo pred iztelitvijo z navadno krmo hraniti, »priboljšek« naj sledi po iztelitvi. Vsaj se potem pri boljši hrani mleko kmalo pomnoži, da teletu vsled tega ne primanjkuje živeža.

V drugem se jako križa mnenje med na ukom šolanih živinorejcev in prostim ljudstvom gledé »zmolzila« ali prvega mleka. Prvi trdijo, da mora to mastno mleko dobiti tele, da mu čeva izčisti, drugi pa verujejo, da ono teletu škoduje, celo da mu napravlja drisko. Resnica bode menda na sredi. Da bi ono bilo škodljivo teletu, tega že zdrava pamet ne verjame, če je le vime zdravo. Nasproti pa tudi si lahko mislimo, da vsega mleka s prva tele ne more porabiti in to več dnij, zlasti ako je krava dobra molznica. Ako bi tele k temu silili, more mu preobilnost škodovati, kakor vsakemu drugemu želodcu.

Najvažnejše pri vsem je porod. Ako se ta posreči, je večina nevarnosti pri kraju. Dostikrat pa se ta ne godi pravilnim potom, ter je nasledek — nesreča. Vendar ta še ni tako neizogibna, kakor nekateri mislijo. Ako tele ne leži pravilno v maternici, ali če je pôpek h hrbtenici prirasel, ali če krava nima dosta moči se iznebiti teleta; v vseh teh slučajih pomaga lahko človek, samo da je skušen in previden. V takih slučajih si mora namazati roko z oljem in seči z njo v maternico ter ondi rahlo vse uravnati. Nato polahko pomaga teletu iz maternice in nevarnost je navadno pri kraju. Najbolj je pri tem delu paziti, da maternice ne rani, kajti to bi imelo zlo slabe posledice.

Kar se tiče trebila, to pa ni treba siliti z rokami, da bi se iztrgalo. Ako ne odide samo, v pravem času, v 12 do 24 urah, mora se seveda zdraviti v ta namen s pogrevanjem križa in zadnjega dela krave. Če to nič ne pomaga, bolje je, da trebilo segnijo, nego da bi se s silo iztrgalo! Prvo ne rodi slabih nasledkov, med tem ko zadnje lahko pouzroči nevarno bolezen.

Glede telet moram omeniti sledeče. Ako se namerava tele rediti za dom, naj ima do šestega tedna glavni živež v mleku, če tudi se mu je že v četrtem začelo za poskušnjo v jasliah prilagati nekoliko dišečega sena. Mesto da grize steljo, jasi ali plot, loti naj se sena. Pijače se navadi najložje s tem, ako navadimo ga, da prste sesa. Nekaj časa se naj drži v skledi mleka par prstov mu v gobec, da z njih sesanjem pije mleko. Pozneje lahko se mleku primeša voda, dokler se ne navadi te naravnost piti. Enako je s krmo. Ko zmanjkuje mleka, naj se mu po sili da nekaj žgancev, zatem se krmi priložijo v jasi in ko se teh navadi, lahko je potem postreči z drugo hrano, med katero je med otrobi, kruhom ali žganci najbolj zdrav oves. Razun ovsa in ječmena se sploh nobeno zrnje ne priporoča za vzrejo telet.

Ako pa telet redimo za mesnico, tedaj moramo posebno skrbeti, da ono ne bo gladovalo. Ako ima krava

premalo mleka, moramo predno se spusti k sescu, na pol nasititi z žganci, vsaki dan enkrat naj se mu tudi dá masti. Nekateri dajejo teletom tudi jajca, ali na te je mesar hud, ker ga s tem hočejo prevariti. Takšno tele se namreč ošlata jako rejeno, kadar se zakolje, mu pa meso upade. Sploh je pri tej kupčiji svetovati, da se pogodita o ceni na vago, ker poprečni kup navadno gre prej dobiček skušenemu mesarju, nego neizkušenemu kmetu. Pravično pa vendar je, da je dobička deležen bolj on, ki skrbi in s trudom redi živino, nego ta, ki ima le jedno uro delo z njim, da ga zakolje. O tem bi bilo še dosti kaj govoriti, ali za sedaj bodi dovolj!

Pohorski.

Sejmovi. Dne 24. aprila v Št. Juriju ob južni žel., v Mozirju in Dobjem. Dne 26. aprila v Rogatcu, pri Sv. Juriju na Ščavnici, v Št. Lenartu v Slov. gor., v Kostivnici, v Kozjem, v Dobovi, v Orešju, v Vuzenici, v Gotovljah, pri Sv. Juriju pod Tabrom in v Vojniku. Dne 28. aprila na Vranskem, v Imenem in na Malih Rodnah nad Slatino.

Dopisi.

Od Sv. Marka niže Ptuja. Vesele velikonočne praznike nam je letos ogrenilo ostudno streljanje s samokresi, ki se je kljubu prepovedi bilo zadnja leta tako razširilo, da je groza in strah. Razposajena mladina — vmes šoli komaj odrasli smrkovci streljali so ne le po vaséh, nego tudi pri cerkvi in v cerkev ter motili službo božjo. Vse svarjenje dušnih pastirjev je zaman ter razbrzdane fantaline napravi le še bolj predrzne. Znan nam je kraj, kjer je taka svojat jedino zaradi tega, ker je župnik bil prepoved c. kr. okr. glavarstva objavil, prišla ob polnoči pred farovž ter streljala v vrata in zid, da se je vse treslo. Tudi pri nas se je letos brez vsakega povoda zgodilo kaj enakega. Pa tudi drugače je kaznivredna razvada rodila letos žalostne sadove. Jeden petnajstleten fant odstrelil si je palec desne roke, drug je ustrelil tovariša v trebuh in ga precej ranil, na velikonočni ponedeljek popoldne pa, ko je zopet pokalo, kakor bi bili na Kreti, užgali so fantje z neprevidnim streljanjem tik cerkve hišo, ki je z gospodarskim poslopjem in sosednjim škednjem vred do tal zgorela. Le mirnemu vremenu in hitri pomoči se je zahvaliti, da se niste uneli še sosednja hiša in tik nje stoječa župnijska cerkev. Nevarnost za cerkev, potem pa tudi za šolo in farovž je bila velika. V tem oziru morali bi, ker brezvestni stariši ničesar ne storijo, strogo postopati mero — daj krogi, zlasti pa občinski predstojniki ter z vsemi sredstvi zabranjevati take razvade, ki žalijo Boga in vsako verno srce ter spravljajo v nevarnost imetje in življenje.

Iz Celja. (Morilec.) Pavel Ferme, kateri je l. 1895 storil tako grozne zločine — 4 ljudi je roparsko umoril — ni več med živimi; dne 13. aprila ob 6. uri zjutraj je bil v dvorišču celjske kaznilnice obešen. Že davno so oni, ki so vedeli za Fermetove hudobije, tako smrt pričakovali, saj je bil hudodelnik že 31. marcija 1896 obsojen na vešala. A ker se je Ferme delal slaboumnega, se sodba ni izvršila, dokler se zdravniki niso prepričali, da je popolnoma zdrav in dokler se ni odreklo pomiloženje. Dne 12. aprila ob 9. uri dopoldne naznani predsednik okrožnega sodišča celjskega Ulepič kaznjencu, da je presvitli cesar potrdil obsodbo, katere se ima kmalu izvršiti. Naznanilo je jetnika popolnoma potrlo, tresel se je na vsem životu, spoznal je, da zanj ni več nobene milosti, katere še je zmiraj upal. A res-

nici na ljubo moramo priznati, da je bil Ferme popolnoma vdan v svojo žalostno usodo. Popoldan istega dne je prejel zakrament sv. pokore, celo noč je prečul v molitvi, v torek 13. aprila je bil ob 1/5 obhajaj, ostali čas do 6. ure pa je zopet molil. Trumoma je vrelo ljudstvo v torek zgodaj proti sodnijskemu poslopju. V dvorišče je prišlo mnogo radovednih, oddelek vojakov in člani poverjenstva (komisije). Zamolkno so doneli udarci ure, ki je bila šest, smrtna tišina zavlada, iz celice pripeljeta rabeljeva pomočnika Fermeta, ki je imel roki pred seboj zvezani. Ob strani gre duhovnik skrižem v roki, katerega nesrečnež med potjo poljubljuje. Smrtno bled kliče Ferme večkrat: Jezus, Marija in Jožef pomagajte mi, proseč: pustite me, pustite me — grozen prizor! Deželnega sodišča svetnik Ulčer izroči hudodelnika rabelju z besedami: V imenu Njegovega Veličanstva vam izročim k smrti obsojenega Pavla Ferme, storite svojo dolžnost! Rabeljeva pomočnika obsojenca privzdigneta, rabelj mu položi vrv okoli vratu, duhovnik moli zanj nekatere molitve in v malih trenotkih ne živi več oni, ki je bil strah in groza ljudem. Obeselec je bil čez eno uro vzet raz vešala, blagoslovljen in pokopan na pokopališču tukajšnje bolnišnice. Bog bodi milostljiv njegovi duši.

Iz Kapele pri Radgoni. (Naše bralno društvo) priredi 2. dan maja meseca, na vrtu R. Horvatove gostilne v Kapeli, veselico s petjem in tamburanjem in sicer se sledečim vspešdom: 1. Pozdrav. 2. D. Jenko: Naprej zastava Slave! (udarjajo tamburaši). 3. Hr. Volarič: Pomlad (mešan zbor). 4. Iv. pl. Zajc: Hrvaticam (tamburaši). 5. P. H. Sattner: Na planine! (moški zbor). 6. Brož: Ljubim te! (svirajo tamburaši). 7. A. Hajdrih: Pri oknu sva molče slonela (čveterospev). 8. Iv. pl. Zajc: Potpouri iz opere »Nikola Šubić Zrinjski«, (udarjajo tamburaši). 9. Hr. Volarič: Pogovor z domom (mešan zbor). Komur je znano, koliko truda je treba celo po mestih in trgih, kjer je močij na izbiro, da se priredi veselice, priznal bo pač našim požrtvovalnim narodnim voditeljem v Kapeli, da storé »ne samo, kar velewa jim stan«. Žal pa, da nas je zadela v zadnjem času britka izguba. Zapustil nas je namreč č. g. Jernej Frangež, sedaj provizor pri Sv. Marjeti. Veliko je pripomogel g. Frangež k razvitku društvenega življenja v Kapeli. Bralno društvo je zgubilo z njim vrlega voditelja, naši pevci pa izbornega sotrudnika. Da imamo v Kapeli tako lepo, veličastno in ganljivo cerkveno petje, zahvaliti se nam je osobito g. Frangežu. Za vse lepo in dobro vnetemu gospodu kličemo hvaležni Kapelčani iz dna srca: Bog Vas živi, Bog Vas ohrani, Bog Vam povrni Vaš trud!

Z Veternika. (Nemškutarija.) Z našega hribovitega Veternika, ljubi »Slov. Gospodar«, pač še menda nisi nobenega dopisa prejel. Ker pa tudi pri nas radi čitamo ta cenjeni list, te prosim, sprejmi tudi iz našega kraja nekoliko vrstic. Seveda kmečka roka ni nič kaj pripravna za tako stvar, a sila kola lomi, pravi pregovor. Zato se moramo tudi mi kmetje ozirati na neko vrsto ljudij, katerim pravi svet: nemški liberalci. Zdaj smo pa pod Nemce prišli, tako tarnajo ljudje pri nas, ker so pri zadnji trški volitvi v Kozjem »nemčurji« Slovence izpodrinili. Pa kdo je tega kriv? Neki Nemec, zagrižen sovražnik Slovencev, je pred nekoliko leti privandral v Kozje in tukaj s slovenskimi žulji obogatel, zdaj pa hoče vse podjarmiti v nemštvo. Vprašam Vas, dragi Kozjani, kako ste poprej shajali, ko tega »ferbolterja« tukaj ni bilo? Mar mislite, da je ta g. oskrbnik Kragora prijatelj delavcev? Ne, nikakor ne. Ako bi on tak bil, tedaj pa bi se pri njegovih dninarjih drugače ravnilo, kakor se z njimi ravna. Na važnejše Vas Kozjani opozarjam! Možje, rojaki, ki ste še naši, pomislite vendar, ali je to častno za nas, če se mi prepustimo temu

ptujcu »temnemu« Nemcu. Ali nismo mi dolžni, da si ohranimo pošteno svoj materin jezik, da ga ne prodamo tako, kakor V. in njegov bližnji sosed P. Če se Nemci in naši odpadniki toliko navdušujejo za nemštvo, pa tudi oni ne smejo nam zameriti, če se mi navdušujemo za našo pošteno slovensko katoliško stvar in slovenski jezik. Možje, vzdramite se, da ne postanete podlaga ptujčevemu trebuhu. Dosti za danes, boste še pa drugič kaj zvedeli, ako Vas bo skrbelo.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Cesar nekateri željno pričakujejo, to se doslej še ni zgodilo: ministerstvo še ostane naprej, kakoršnje je bilo, na pol konservativno, na pol liberalno. Grof Badeni se toraj ne more odločiti, ali se morebiti tudi ne sme, za novo večino v drž. zboru. — Dr. Lueger je tedaj že vendar-le župan na Dunaju! V torek je slovesno prisegel za to svojo, jako častno službo. Govoril je sicer krščanski, kakor še noben župan pred njim, nemštvo pa je, kakor sodimo, preveč povzdignil, četudi vemo, da bi sicer imel od Nemcev sitnostij, katerih se mu sedaj ni bati.

Češko. Kdo bi bil mislil, da bodo mladočeški poslanci kedaj v zvezi z nemškimi konservativci! In vendar je sedaj tako, odkar je nova večina v drž. zboru gotova; v tej imajo mladočeški poslanci največ moč, vse druge stranke, ako vzamemo vsako posebej, pa so na število poslancev manjše. Vsled tega pa češki radikalci s to zvezo niso nič prav zadovoljni, ljubša bi jim bila zveza že z nemškimi liberalci, se ve, da samo zato, ker so s temi, kar se tiče sv. vere, enih mislij.

Štajarsko. O binkoštih bode v Gradcu shod nemške »kmečke stranke«; na tem shodu pa se zberó le liberalna gospóda, kmeta bode ondi zastonj iskati, in prav bode tako, kajti nemški liberalizem ima na rovašu vse postave, katere nalagajo kmetu bremena, a koristij mu nobenih ne dajo, dokler je pošten in hoče vkup držati zemljišče, katero je dobil od očeta.

Koroško. Kakor se hvali, snuje nemški »bauernbund« tudi slov. kmetom nove zanjke, da jih vloví v svoje namene — izdaje namreč »Kmečki list«, ki naj dela med slov. kmeti za nemštvo in nejevero. Upamo pa, da se naši kmetje ne vjamejo v te zanjke, ali kaj vemo? Človek se nagiba na hudo.

Kranjsko. Že zdavno vemo, da je slov. liberalci veliko nevarnejši za naše ljudstvo, kakor pa tujec, posebno če ta ne govori slovenski. Kar pa vidimo naše dni v Ljubljani, to nas potrjuje še bolj v naši misli. »Narodna stranka« namreč hoče biti edino še iz dna slovenska, in vendar hodi sedaj ne samo z nemškutariji, ampak tudi s socijalisti, tedaj z ljudmi, ki so se zapri-segli zoper vse, kar nam je doslej še drago in milo: zoper sv. vero, slov. jezik in posestvo. Njim pa so odprta vrata v »Narodni dom«, a stavimo, da bi bila zaprta n. pr. katoliškemu shodu; saj so bili jih zaprli celo slov. kmetom, ko so ga odprli tudi na stroške slovenskih kmetov!

Primorsko. Trgovci v Gorici, skoraj vsi liberalci in iredentovci, vabijo sedaj slov. kmete iz okolice jako ljubeznivo v svoje prodajalnice, a v času volitev so jih zaničevali ter jih kot na pol roparje razkričali, ker niso marali voliti, kakor so jim oni narekovali. No, sedaj pač čutijo, da ni groša, če jim ga slov. kmet ne prinese. — V Trstu so vendar-le Lahí v zadregi sedaj, ko so možje iz okolice črno na belem v svojem ugovoru

zoper izvolitev poslanca Mauronerja dokazali, da je tukaj zmagala krivica. Bog vedi, kako jo bodo izpeljali, ne da bi to laški mogotci morali sami pripoznati ter celo volitev ovreči.

Hrvatsko. Žalostne reči se godijo na večih krajih, koder prebiva revno, pa sicer pošteno hrvaško ljudstvo. Zapeljali so ga, posebno v Slavoniji, ljudje, katerih nihče prav ne pozna, da se spuntajo zoper graščine ter si kar vrat na nos razdelijo teh zemljišča. To pa se ve, da ne gre in sedaj uboge, zapeljane ljudi kar trumoma tirajo v ječe in le-ti so pri tem še prepričani, da niso nič krivega storili. Kdo so pač zapeljivci?

Ogersko. Minister za trgovino, pl. Lukacs, je neki na tem, da vzame slovo in napravi drugemu prostoru na ministerskem stolu. Zanj sicer ni škoda, ali naslednik mu bode še slabši, ker si ga baron Banffy lahko izbere, toraj mož, ki je za Ogersko velika nesreča.

Vnanje države.

Rim. Skrb sv. očeta gre za vso katoliško cerkev, torej za vse katoliške kristijane, koderkoli živé in zato so mlademu vladarju v Perziji posebno priporočili, da-si je on po svoji veri ajd, naj bi varoval tudi svoje podanike katoliške vere. To je on tudi jim obljubil in če sodimo njega po očetu, ostane tudi mož beseda.

Italija. Iz blažene Italije se je letos 11.698 ljudi odpeljalo v Ameriko iskat če ne bogastva, vsaj hruha. No najde jih ga le malo, kajti nad polovico vrne se jih redoma zopet domov sestranih, bolnih, golih.

Francija. V Parizu je na veliko noč prišlo skorej do ustaje, ker niti predsednika republike, niti ministrov ni bilo v mestu, ljudje pa bi bili jih radi prisilili, da pokličejo vojne ladije s Krete nazaj t. j. da republika stopi očitno na stran Grkov. No sedaj se je ljudstvo nekaj pomirilo, ker je izpoznalo, da bi to bilo — začeti vojsko, kateri konca nihče ne ve.

Nemčija. V Berlinu sta sedaj na tožnji klopi pl. Tausch in Lützow; dolžijo ju, da sta svojo službo na cesarskem dvoru zlorabila ter novice trosila po svetu, katerih bi ne bila smela izdati. Tudi sta pisma ponarejala; oba sta prijatelja starega Bismarcka.

Rusija. Cesar Franc Jožef pojde na vsak način v Petrograd, če tudi je, in more biti še za to posebej, ker je nastala vojska med Turki in Grki.

Turčija. Od torka sem je redna vojska med Turki in Grki; začeli so jo neki grški vojaki, ko so prišli ustajnikom, ki so bili čez turško mejo vdrlji, pa so jih turški vojaki nazaj pognali, čez mejo na pomoč. Odslej se bijejo še na mejah in na večih mestih, toda poročila o »zmagah« niso za to, da jih verjamemo.

Afrika. V Marokanskem cesarstvu so nastale rabuke med Kabylji in Beni-Azzas. Ti so one natolkli ter jih podili čez mejo algrsko, a odtodi so jih francoski vojaki napodili ter tako rešili Kabyle, toda miru še s tem niso napravili med tema sovražnima naroda.

Za poduk in kratek čas.

Črtice s potovanja v Rim.

(Piše Fr. K.)

To je dan, katerega je napravil
Gospod; radujmo in veselimo se!

Teh besedij v brevirju še nikoli nisem molil s takim navdušenjem, in jih tudi nikoli ne bom, kakor letos na velikonočno nedeljo. Videl sem namreč ta dan samega namestnika Kristusovega, poglavarja katoliške cerkve, slavno vladajočega papeža Leona XIII.

Že ko sem se letos namenil potovati v središče krščanstva in to naznanil svojemu dragemu rimskemu prijatelju, č. g. Fr. Kovačiču, pisal sem mu med drugim, da pojdem edino le takrat v Rim, ako bode mogoče videti sv. očeta. Gosp. Kovačič mi je odpisal, da bodem videl sv. očeta, da mi bode že priskrbel vstopnico k papeževi maši rektor dell' Anima, monsignor Nagl.

Ker je torej bila moja želja, videti sv. očeta Leona XIII., toli goreča, zato ne pišem danes o Neapolju, o razvalinah pompejskih in o ogenj bruhajoči gori Vezuv, vrh katere sem stal na velikonočno sredo popoldne, tudi ne o Rimu in njega znamenitosti, ampak o papeževi maši na velikonočno nedeljo. Res to je bil pravi Gospodov dan!

Na veliko soboto popoldne dobim vstopnico k sv. maši, katero so brali sv. oče na veliko nedeljo, zjutraj ob 8. uri in sicer v Vatikanu, v Sikstinski kapeli. Napočil je dan velike nedelje; zgodaj sem odmaševal v cerkvi dell' Anima in potem še pred 7. uro hajdi proti Vatikanu! Bilo je hladno, megleno jutro, ko sva se s prijateljem J. K. peljala proti Angelskemu mestu. V mojih prsih pa ni bilo hladno, ampak vroče, kakor v Vezuvu. Sto in sto kočij je drčalo proti Vatikanu.

Ko dospela v Vatikan, se je ondi pri velikih vratih že vse trlo onih, ki imajo vstopnice k papeževi maši. V Sikstinski kapeli je že bila prava gnječa. Okoli tisoč razne gospode je že bilo ondi. Vse je vidno nestrpno čakalo, kedaj bodo prinesli na sedežu, imenovanem sella gestatoria, sv. očeta Leona XIII. Eno uro smo čakali, namreč od 7. do 8. ure, in ta ura se mi je zdela cela večnost. O ti uboge duše v vicah, zdaj zopet nekoliko bolj razumem vaše hrepenenje po gledanju obličja božjega!

Minola je že 8. ura. Grobna tihota nastane. Zdaj prinesejo sv. očeta, slavnega Leona XIII. Čez vse častiljiv starček 87 let; majhne, nekoliko sklonjene postave. Obličje belo kakor sneg. Moj Bog, tako slaboten je torej poglavar sv. cerkve? In vendar se mu pokori 200 milijonov katoliških kristjanov! Papež so na sella-gestatoriji sede blagoslavljal na desno in levo. Čeprav so videti slabotni; vendar njihove oči so še toli mile in žive, da bi človek nehote mislil: v teh očeh je življenja za stoletja. Sikstinski pevci so sv. očeta pozdravili s krasno pesmijo: Tu es Petrus.

Sv. oče so maševali s precej krepkim, čeprav s tresočim se glasom. Pevci so med njihovo mašo zapeli dve pesmi pri darovanju in po povzdigovanju. Po sv. maši so papež pokleknil pred oltar in povdarjaje molili one molitve, ki se molijo po tihi sv. maši. Ko so molili »Češčena Marija itd.« s toli milim, prosečim in vendar krepkim glasom, oblile so me solze: tako se proseče obračajo sv. oče do preblažene Device Marije, naj ona pomaga zatreti sovražnike sv. cerkve!

Po papeževi maši je še bila ena sv. maša, ki jo je bral papežev kaplan, pri kateri so do povzdigovanja sv. oče tiho molili zahvalne molitve ter nekaj časa glavo sklonili v premišljevanje, po povzdigovanju pa so tiho molili sv. rožni venec. Po tej maši po so vstopili pred oltar ter nam podelili svoj blagoslov.

Zdaj so se vsedli na sella gestatoria, kjer so jih nesli blizu do vrat. Sv. oče so zopet na desno in levo blagoslavljali. Ko so stopili s sella gestatoria, šli so nekaj stopinj, podali nekaterim roko v poljub; ali tu in tam katerega pobožali, potem pa so se vsedli v zaprt sedež, da so jih služabnike odnesli v njihovo stanovanje. Po sv. maši so se mi videli čvrstejši. Bog še mnogo let ohrani sv. očeta, papeža Leona XIII.!

Smešnica. Neki prevzetni nemčur reče priprostemu delavcu: »Kaj pa Vaš gospodar dela?« — »Bolni so«, mu ta odgovori. — »Se je pač na volitvi pre-

hladil!« — »O ni mogoče«, mu odvrne delavec, »saj je bila na volišču taka vročina, da so nemčurji in socijalni demokrati popolnoma pogoreli«.

Razne stvari.

(Razstava cerkvene obleke.) Na belo nedeljo, dne 25. aprila t. l. po pozni božji službi bo v tukajšnji bogoslovnici (stara gimnazija) razstava cerkvene obleke slovesno po Njih milosti prevzvišenem gospodu knezoškofu Mihaelu se odprla, katero si zamore vsakdo prosto ogledati naslednje tri dni. Predstojništvo.

(Sv. misijon) bi se imel obhajati pri Sv. Jakobu v Lembachu; a c. kr. okr. glavarstvo v Mariboru ga je prepovedalo, češ, da so osepnice v Studencih — v župniji Sv. Magdalene v Mariboru. Kolika previdnost!

(Nemški cesar.) V sredo ob 11. uri dopoldne je dospel nemški cesar Viljem na Dunaj ter ga je cesar Franc Jožef na kolodvoru prijateljski vsprejel. Cesarja sta na to v odprtem vozu se peljala v dvorno palačo.

(Nesreča.) V ponedeljek, dne 12. aprila, je ubila bukev Janeza Škrinjarja, posestnika v Libonjah pri Svetinjah. Rajni je bil vrl kristjan in dober narodnjak. Naj v miru počiva!

(Rop.) V noči 7. aprila so vlomili v prodajalnico Tereze Pintarič na Bregu v Ptuj, ter so njo ubili in iz prodajalnice unesli, kar jim je prišlo v roke. Upajo, da zločincem pridejo na sled.

(Požar.) Dne 15. aprila so otroci zanetili v škedenju Jožefa Lažič, posestnika v Trnju pri Brežicah, ogenj ter je zgorelo troje poslopij in dveletni deček Janez Lažič.

(Bučelarstvo.) Od Sv. Jurija v Slov. gor. se poroča, da je za pisanko o veliki noči bučelar F. K. na veliki četrtek dobil prvi roj. — Pač izvandredno lepa novica.

(Ozimina.) Na murskem polji ozimina jako lepo kaže; nadejati se imamo obilne žetve, ako nas Bog obvaruje prirodnih nezdod.

(Župan.) V Gradcu so dobili novega župana; dr. Franc Graf, po svojem poklicu odvetnik, sicer pa nemški nacionalec, je ta mož nove bire. Njega zapriseženje se vrši dne 3. maja.

(Shod vinorejcev) prireja se v Mariboru. Škoda pa je, da so na čelu moške, ki delajo za-nj priprave, sami Nemci. Vsled tega ne pričakujemo od tega shoda kaj pametnega.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. Franc Rath, zlatomašnik, odlikovan z zlatim križcem s krono in župnik pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju, stopi v stalni pokoj ter se preseli v Slov. Bistrico. — Č. g. Franc Lekše, kaplan v Cirkovicah, je postal provizor tamošnje župnije. Kaplanija ostane prazna.

(Kmečko bralno društvo v Jarenini) priredi v nedeljo dne 2. maja ob pol štirih pop. v prostorih g. Ign. Krambergerja podučni shod z 2 podučnima govoroma, z deklamacijami in petjem. Gosp. potovalni

učitelj Iv. Belé iz Maribora bo prednašal o vinoreji, na kar se posebej opozarja in k obilni udeležbi vabi odbor. Vstopnine ne bo in tudi posebna vabila se ne bodo razpošiljala.

(Bralno društvo) v Veržej priredi v nedeljo, dne 9. maja gledališčno predstavo: »Oreh«, na vrtu g. Kotnika. Po igri prosta zalava pri g. Klemenčiču. V slučaju neugodnega vremena vrši se veselica prihodnjo nedeljo. Začetek ob 5. uri popoldne. Vstopnina prosta. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

(Zahvala.) Bralno društvo v Veržej izreka vsem ljutomerskim in križevskim gospodom, ki so kot udje pristopili društvu, ali mu z darili pomagali, svojo najpristranejšo zahvalo.

(Darilo.) Gosp. dr. Fran Jurtela, dež. poslanec, odvetnik na Ptuj, daroval je »Kmetijskemu bralnemu društvu« v Krčevini pri Ptuj 2 fl. Bog plati!

(Iz drugih krajev.) (Morilec usmiljene sestre.) V sirotišnici v Aversi je zločinec usmiljeno sestro zavrtno napadel ter jo težko ranil. Hudobneža so zaprli in dasi usmiljena sestra ni hotela pričati zoper njega, so ga v porotni sodbi vendar na 16 let težke ječe obsodili in ljudje so obsodbo z veseljem vsprejeli.

(Človekojed.) V Zittavi na Saksonskem so te dni zaprli 22 let starega Janeza Büttner, ki je dne 12. aprila v gošči zaklal 13 letno deklico ter ga razrezal na kose. Nekaj mesa z ene noge in roke si je bil že spekel ter — snedel, predno so ga ujeli.

(Jabelka.) Iz Amerike so poslali toliko svežih jabelk v severne dežele Evrope, da jim je cena padla ter bodo kupci domačih jabelk vsled tega imeli veliko zgube. Pravi se, da je bilo v Ameriki lani za jabelka rodno leto in zato ondi niso imele skoraj nobene cene.

(Hitra stavba.) V necem predmestju v Chicagu so novo cerkev v enem dnevu postavili in jo tako pripravili, da bi drugi dan se bila že lahko blagoslovila. Novica je pa menda le ameriška rasa.

Loterijne številke.

Gradec 17. aprila 1897:	1, 71, 56, 35, 89
Dunaj » » »	74, 75, 45, 2, 12

Spominjajte se pri raznih veselicah, godovanjih in drugih veselih družbah dijaške kuhinje v Mariboru!

Svila je sežgana!

pravijo ženske, če se dotična oblačila dostikrat že po 2—3kratnoši na pregibih raztrga ali pa »kakor vata« razleti; pa to ni slučajno »sežganje« surove svile! Temveč nalašč, da bi se svila videla težja in cenejša, se preobloži s cinom in fosforovo kislino, ki razje nitke surove svile; tako barvanje se imenuje: »Chargiranje«! — čem bolj se hoče svila chargirati, tem večkrat se mora prati v cinovi tekočini, da tega strupa prav mnogo nasrka! Barvana svila — najzlahtnejša tkanina! — ima torej smrtno kal že v sebi, predno jo dobi tkalec v roke! Iz take svile narejeno blago mora po kratki rabi, kakor kunjja se raztrgati, tem preje čem bolj je bila svila chargirana. — Drago blago (z delom vred) je čisto brez vrednosti. — Obrazce svojih pristnih svil pošiljam obratno. Blago se pošilja poštne in colnine prosto.

G. Hennebergove tovarne za svilo (c. in kr. dvor. zal.) Zürich.

Veliki živinski in kramarski sejem
bode pri Sv. Antonu v Slov. gor.
dne 28. aprila t. l. 2—2

Mežnar in organist

se takoj sprejme v **Leskovcu**. Prosilec se naj radi dohodkov, če mogoče, osebno predstavi.
2—2

Predstojništvo.

Posestvo na prodaj. 33

Na prodaj je posestvo s hišo v trgu poleg cerkve. Hiša ima več velikih sob in je pripravna za gostilno ali trgovino. Poleg so tudi tri obokane kleti, ledenica, mesnica in vrt z orehovim drevjem in brajdo, ter vsa gospodarska poslopja. Proda se ali vse skupaj ali pa zemlja za-se, hiša za-se. — Ceno in vse drugo pové **Doroteja Drobnič v Braslovčah**, Štajarsko, stanuje pri g. Plaskanu.

Proda se gostilnica,

katera je vedno dobro obiskovana in so štiri velike hiše, velika kuhinja, lepe kleti in zraven lep vrt za goste za sedeti in vrt za sočivje. V hramu je zraven gostilne tudi štacuna za specerijske reči. Hram je velik in nov, zraven velike ceste, blizu Magdalenskega predmestja pri Mariboru. Ta hiša nese 400 gld. na leto. Več se izve tamkaj pri lastniku hiš. št. 2. na Teznu pri Mariboru.

Razglas.

Za Verhe-Sjele se bo novo šolsko poslopje stavilo. Stavba je na 6000 gld. proračunjena, in se bo 24. aprila 1897 ob 11. uri dopoldne ustrezno na stavbenem prostoru proti 5% vadiju po dražbi oddala. Načrt, proračunski zapisnik itd. je pri občinskem uradu v Verhlih Starotrske župnije na ogled.

Krajni šolski svet Verhe-Sjele pri Slov. Gradcu, 27. sušca 1897.

Ferd. Hovnik m. p.,
načelnik.

3-3

Rumeni čebelni vosek

kupuje v vsaki množini po najviših cenah

Jožef Dufek,

svečar v Mariboru,

Viktringhofgasse št. 5. 5-6

Jedino pravi

Balsam

(Tinctura balsamica)

iz lekarne pri „angelju varhu“ in tovarne farmaceutičnih preparatov

A. Thierry-ja v Pregradi

pri Rogatec-Slatini.

Preskušen in potrjen od zdravstvenih oblastev.

Najstareje, najpristnejše, najreelnejše in najceneje ljudsko

domače zdravilo, ki uteši prsne in plučne bolesi, želodčni krč itd. ter je vporabno notranje in zunanje. V znak pristnosti je zaprta vsaka steklenica s srebrno kapico, v katero je vtisnjena moja tvrdka Adolf Thierry, lekarna pri „angelju varhu“. Vsak balzam, ki ne nosi zgoraj stoječe zelene tiskane varstvene znamke, naj se odkloni kot čim cenejšo tem nič vrednejo ponaredbo. Pazi naj se toraj vedno natančno na zeleno varstveno znamko, kakor zgoraj! Ponarejalce in posnemovalce svojega jedino pravega balzama, kakor tudi prekupce nič vrednih ponarejenih, občinstvo varajočih drugih balzamov, zasledujem najstrožje sodnijskim potom na podlagi zakona o varstvenih znamkah. Kjer se ne nahaja zaloga mojega balzama, naj se naroči direktno in na slovi: Na angelja varha lekarno A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogatec-Slatini. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic stane franko vsake avstro-ogerske poštne postaje 4 krone, v Bosno in Hercegovino 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 krone 60 vinarjev. Manj kot 12 majhnih ali 6 dvojnih steklenic se ne razpošilja. Razpošilja se samo proti predplačilu ali poštne povzetju.

Pazi naj se vedno natančno na zgorajšjo zeleno varstveno znamko, katero mora nositi v znak pristnosti vsaka steklenica. 14-20

Adolf Thierry, lekarnar
v Pregradi pri Rogatec-Slatini.

Bartosch-ev cement za zobe, da si lahko sam plombuje zobe.

S tem sredstvom, ki je že nad 20 let v rabi, si lahko vsakdo brez truda po priloženem navodilu sam pripravi plombo za zobe; radi česar se sme imenovati posebno tam, kjer ni zobozdravnikov, dobrodošel pripomoček za daljše ohranjenje zob, in za varstvo proti zobobolu.

Cena 1 posodice 1 gld.

Dobi se pri

Jožefu Weis, (lekarna pri zamorecu)

DUNAJ, I., Tuchlauben 27., 8-15

kakor tudi v večini lekarn na Štajarskem.

Peronospora škropilnice,

najceneje, najbolj trpežne, posebno dobre in lahke za rabo. Izdeluje že 10 let. Z veliko zadovoljnostjo in pohvalo se jih več stotin že rabi. Napravljene iz čiste medi ali tudi iz pocinkanega kositra proti 4letni garanciji, komad za 8-10 gld.

Prevzame tudi vsa dela pod to stroko spadajoča pri strehah in cerkvenih stolpih, kapelah in križih prav po nizki ceni, dobro napravljeno. 7-12

Janez Lančič,

kleparski mojster v Gornji Radgoni.

„Slovanska knjižnica“

izhaja vsak mesec v 5 do 6 pol obsežnih snopičih. Cena za celo leto 1 gld. 80 kr., v razprodaji pa po 18 kr. snopič. — Doslej je izšlo že 56 snopičev.

„Knjižnica za mladino“

izhaja vsak mesec v trdo vezanih snopičih. Doslej je izšlo 23 snopičev. Cena za celo leto 2 gld. 40 kr., v razprodaji po 25 kr. snopič. — Naročila sprejema „Gorička tiskarna A. Gabršček“ v Gorici. — V Mariboru se dobé v prodajalnici Marije Pri- sternik, Tegetthofstrasse št. 13. 8-15

!! Svoji k svojim !!

Naznanilo in priporočilo!

Podpisani najljudneje naznanjam čast. duhovščini in slavnem občinstvu, da sem na prigovarjanje več gospodov si priskrbel **zraven svojega dela tudi pravico in delavce za slikanje in dekoriranje sob in dvoran**; tako tudi za razna druga pleskarska dela, za trgovske napise itd. Priskrbel sem si najfineje uzorce, kakor najbolje trajajoče barve, vse v velikem številu, tako, da zamorem z vsako še tako veliko firmo konkurirati. **Po najnovejši metodi se zamorejo izdelovati vsa dela tudi po zimi, za katera dela jamčim vsled trajnosti in finosti.** Častiti duhovščini se tudi za nadalnja naročila prijazno priporočam za naslednja dela: **Slikanje cerkva** na presno »all fresco«, temperra, kasein silikat itd. Vse to slikam strogo po cerkvenih zahtevah. Dalje se priporočam za slikanje oltarnih slik, slik sv. družine, na platno slikane, križevih potov, transparentov za cerkvena okna, cerkvene in društvene zastave, — katere popolnoma dovršim, tako tudi cerkveno nebo (baldahin). Za vse to zadostuje mi naznaniti mero in kak damask, oziroma koliko se misli po- trošiti.

Povsod naj velja geslo »Svoji k svojim«.

Priporočam se za obila naročila ter se biležim

Z vsem spoštovanjem

Ivan Nep. Gosar,

akad. slikar v Celju, „Narodni Dom“. (Štajarsko.) 11

Dražba

bode dne 26. in 27. aprila v župnišču pri Sv. Lovrencu na Dr. polju; prvi dan živali, vozovi in kmetijsko orodje sploh, drugi dan pa pohištvo. Začetek vsak dan ob 9. uri predpoldnem.

Fanta

14 do 15 let starega, kateri je ljudsko šolo dovršil in ima do krojaškega obrta veselje, sprejemem takoj v poduk. 2-3

Jože Kramberger,

krojaški mojster pri Sv. Trojici v Slov. gor.

Naznanilo in priporočilo!

Podpisani najuljudneje naznanja in priporoča razno špecerijsko blago, potem železo, podplate, posebno pa različno žganje liter od 26—75 kr., dobro vino itd., vse po najnižji ceni. 3-10

Z odličnim spoštovanjem

Henrik Klemenčič,

trгоvec in gostilničar v Verzeji.

Univerzalna peronospora-škropilnica

sestavljena od podpisanega, odlikovana od štaj. deželne sadje- in vinorejske šole in tehničnega vodstva državnih zavodov za pokončevanje trtne uši, od državnih nasadov c. k. nadzorstva za vinorejstvo, kakor tudi od c. k. kmetijske družbe in vis. c. k. ministerstva za poljedelstvo,

je najboljša in najcenejša priprava za

škropljenje vinogradov, sadnosnikov in poljskih pridelkov,

(s posebnim razpršilec za drevesa).

Podpisani torej p. n. kupce in trgovce opozarja na to škropilnico z opombo, da se njegov zistem že ponareja, in zato prosi, da se naj naroča naravnost pri njem ali pri založnikih, ki jih on naznani. — Vzorci franko Ptuj in se plača takoj. — Tudi se pri njem popravljajo škropilnice vseh načinov ali se prenameajo na zgoraj imenovani način.

Za prav obilna naročila se priporoča

Av gust Heller,

kleparski mojster.

Ptuj, meseca aprila 1897.

2-2

Deloljubne

osebe — povsod — katere trajni denarni zaslužek iščejo, naj pisмено povprašajo pod

„Zukunftvorsorge“

Gradec, poste restante.

9

Žganjarija

R. Wieserja v Hoči pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah.

Zdravilski konjak za boleztnike in okrevalce, kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 16

Izdajatelj in založnik kat. tisk. društvo.

Franc Dolenc v Mariboru, Tegethofove ulice 21

Zaloga manufakturnega blaga na debelo in drobno

P. n.

Slavnemu občinstvu priporočam svojo

veliko zalogo suknene, platnene in modnega blaga

za moške in ženske obleke: črne gladke in pisane kašmirje od najcenejše do najboljše vrste in najnovejše židane robe. — Narejene bele, pisane in Jägerjeve srajce, kolirje, manšete in najnovejše zavrtnike, katere prejemam iz najboljših tovarn.

Zagotavljam vsakemu po nizkih cenah pošteno postrežbo.

Z odličnim spoštovanjem

Franc Dolenc.

4—6

Zaloga manufakturnega blaga na debelo in drobno

Franc Dolenc v Mariboru, Tegethofove ulice 21

4—22

Ivan Rebek

umetni in stavbeni ključar
v Celji

Poljske ulice 14 (Feldgasse) v lastni hiši.

Priporoča se preč. duhovščini in slavn. občinstvu za vsa v njegovo stroko spadajoča dela pri stavbah hiš in drugih poslopij, osobito za cerkvena dela, katera se najlepše krasijo z lepim in umetnim ključavničarskim delom, kakor n. pr. kovane mreže za okna, različne okove za vrata, kovane predaltarske, nagrobne in vrtno ograje, različne svetilnike. Izdelujem železna vrata vseh slogov, različna štedilna ognjišča, katera imam tudi v zalogi.

Napeljujem vodovode in strelovode, hišne telegrafe in telefone. Prevzamem tudi vsa železna konstrukcijska dela, bodi si: strehe, stopnice, evetličnjake itd. itd.

— Vse po najnižjih cenah. —

Načrti in proračuni brezplačno. — Za dobro delo jamčim.

Posestvo.

1 1/2 ure od Maribora je jako lepo posestvo v velikosti 35 1/2 orala z zidano hišo, hlevom, prešo, z zelo lepimi travniki, njivami, sadnosnikom in vinogradom, vse skupaj se držeče in v dobrem stanu, tik cerkve in ceste, s pritiklinami 3 stroji, 18 glav goveje živine, 2 konja, z letošnjim pridelkom na prodaj. Pisma pod št. 527 F. L. se naj pošiljajo na upravnštvo. 2-3

Kdo pije
Kathreiner-
Kneippovo sladno kavo?

Vsak

kdor ljubi okusno kavo, hoče zdrav ostati in si kaj prihraniti.

Vezi za cepljenje trt iz patentovanega gumija

po načinu profesorja Göthe, kakor tudi dr. Kröczer-ja prodaja jedino pristna in v neprekosljivi kakovosti

e. in kr. dvorna tovarna za gumi in celluloid

J. N. Schmeidler.

Glavna zaloga:

VII/2 Stiflgasse 19.

Dunaj.

Podružnica:

I., Graben 10.

Naslov za telegrame: „Gummischmeidler“.

15

Odgov. urednik B. Ferk.

Tisk tiskarne sv. Cirila.